

Tortosa - 27 de novembre de 2021
20 h Aula Didàctica del Museu de Tortosa

DOSSIER DE PREMSA

Contacte de PREMSA:

Meritxell Bayarri	meritxell@bestiari.cat	Tel. 660 29 15 26
Tere Carceller	info@bestiari.cat	Tel. 647 69 52 63
Mateu Tres	presidencia@bestiari.cat	Tel. 666 95 89 85

ÍNDEX

1 Introducció.....	p.3
1.1 Què és el Festivitas Bestiarum?.....	p.3
1.2 Què són els Premis BEST?.....	p.3
1.3 Quina relació té el Festivitas Bestiarum amb el Dia Europeu del Bestiari Festiu?	p.4
1.4 Què és el Dia Europeu del Bestiari Festiu?	p.4
1.5 Per què la data del 24 de novembre?.....	p.5
2 El Festivitas Bestiarum a Tortosa.....	p.5
2.1 Edició del 2021.....	p.5
2.2 Objectius del Festivitas Bestiarum.....	p.5
2.3 Actes programats pel Festivitas Bestiarum del 2021.....	p.6
2.4 Jordi Cubillos, Ambaixador del Bestiari Festiu 2022.....	p.7
2.5 La gala serà conduïda per Elisenda Carod.....	p.8
3 Els Premis BEST 2021.....	p.8
3.1 Jurat dels Premis BEST.....	p.8
3.2 Categories proposades per aquesta edició	p.9
3.3 Projectes presentats a la categoria de millors iniciatives	p.9
4 L'Agrupació del Bestiari Festiu i Popular de Catalunya.....	p.10
5 El bestiari popular català.....	p.11
6 Informació pels mitjans	p.11

Organitza: Patrocina:

Col·labora:

1 Introducció

1.1 Què és el Festivitas Bestiarum?

Festivitas Bestiarum és el nom amb què es coneix **la gran festa del bestiar festiu** que se celebra cada any a la tardor, cap a finals de novembre o principis de desembre. L'organitza l'Agrupació del Bestiar Festiu i Popular de Catalunya i serveix com a cloenda de la temporada forta d'activitats de cultura popular que organitzen les entitats de bestiar al llarg de l'any.

El Festivitas Bestiarum se celebra des de l'any 2014 i en cada edició s'ha programat, per un cantó, una mostra i una cercavila d'una desena de figures de bestiar, i per l'altre, una gala d'entrega de premis. Aquesta gran festa, a més, cada any es fa a la ciutat que és designada Capital de la Cultura Catalana.

(La 7a edició del Festivitas Bestiarum es va fer al Vendrell / Foto: Jordi Gatell)

1.2 Què són els Premis BEST?

Es coneixen amb el nom de Premis BEST tots aquells guardons que s'entreguen durant la gala del Festivitas Bestiarum. Es tracta d'una sèrie de reconeixements que s'atorguen d'acord amb dues grans categories:

- a) **Projectes i iniciatives impulsades per les entitats federades.**
- b) **Reconeixements a la societat.** Reconeixen la tasca que han dut a terme diferents persones o entitats en benefici de la cultura popular i de l'àmbit del bestiar festiu. Inclouen cinc subcategories: reconeixement **a un personatge de la societat**, a una **associació** o entitat, a una **empresa** i a una iniciativa o mitjà de **comunicació**.

Organitza:

Patrocina:

Col·labora:

Els Premis BEST tenen una **dobla connotació**. Per una banda la paraula “best” representa el col·lectiu del bestiar festiu, ja que conté una part de la paraula “bestiari” i del logotip de l'Agrupació. Per altra banda representa el mot en anglès *best*, que significa millor, i que en aquest cas fa referència al reconeixement de les millors iniciatives dutes a terme per entitats o persones al voltant del col·lectiu del bestiar festiu.

La Federació Agrupació del Bestiar Festiu i Popular de Catalunya és l'encarregada d'organitzar els Premis BEST en col·laboració amb el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona, l'Ajuntament de Tortosa, Lo Golafre de Remolins, la Ràdio Televisió El Vendrell i les empreses patrocinadores (Pirotècnia Estalella, Arç Cooperativa i Mutua General de Seguros).

1.3 Quina relació té el Festivitas Bestiarum amb el Dia Europeu del Bestiar Festiu?

El Festivitas Bestiarum és una festa que s'organitza en commemoració del Dia Europeu del Bestiar Festiu, que se celebra cada 24 de novembre. Per aquest motiu, aquesta gran festa del bestiar es programa dintre dels deu dies previs o posteriors a aquesta data.

1.4 Què és el Dia Europeu del Bestiar Festiu?

Catalunya, sense cap dubte, és la nació europea que atresora més bestiar festiu. Des de fa alguns anys, l'Agrupació del Bestiar Festiu està treballant per aconseguir que el 24 de novembre sigui designat pel Parlament Europeu Dia Europeu del Bestiar Festiu. Així ho va anunciar durant la primera celebració del Festivitas Bestiarum, que va tenir lloc l'any 2014.

Amb aquesta proposta l'Agrupació pretén establir llaços d'amistat amb la resta de colles de bestiar de tot Europa, així com intensificar els contactes amb totes aquelles altres entitats europees que també tenen cura d'aquestes imatges festives en països i regions com Occitània, Bèlgica, Gran Bretanya, Itàlia i Malta. Amb la commemoració d'aquest dia, a més, un altre dels objectius de l'Agrupació és el de donar més visibilitat al patrimoni material del bestiar festiu i reivindicar totes aquelles singularitats que té aquest àmbit de la cultura popular.

Organitza: Patrocina:

Col·labora:

1.5 Per què la data del 24 de novembre?

L'Agrupació va escollir el dia 24 de novembre per què és el dia en què es va constituir l'any 1996 l'Agrupació del Bestiari, **ara fa 25 anys**. Un dels motius d'aquesta elecció és que la formació d'aquesta associació va ser un moment simbòlic. Així doncs va ser la primera vegada en què diferents actors de la societat relacionats amb el bestiari festiu es posaven d'acord per aglutinar totes aquestes imatges festives sota un mateix paraigües i així iniciar un projecte en comú.

2 El Festivitas Bestiarum a Tortosa

2.1 Edició del 2021

L'Agrupació del Bestiari Festiu i Popular de Catalunya convoca la vuitena edició del Festivitas Bestiarum, en commemoració del dia Europeu del Bestiari Festiu (24 de novembre), per tal de reconèixer a persones públiques, institucions, empreses i associacions que s'hagin destacat en fomentar els valors de la cultura tradicional i popular, així com també la tasca de les entitats associades. Així doncs, es tracta de donar un caire transversal i obrir-se més enllà dels propis associats.

Cada any l'esdeveniment pren un caire institucional i festiu, en un format diferent al que habitualment es manifesten les bèsties, i neix amb l'objectiu d'esdevenir la festa de referència en el món del bestiari festiu a Catalunya, amb la mirada posada a trencar fronteres i acabar esdevenint l'esdeveniment referent d'aquest sector a nivell europeu.

Des dels seus inicis, la trobada s'ha fet coincidir amb la Capital de la Cultura Catalana per donar-li transversalitat territorial i reforçar la seva voluntat d'esdevenir un referent cultural. Enguany la festa es farà a la ciutat de Tortosa, capital de la comarca del Baix Ebre.

2.2 Objectius

- Obtenir la declaració oficial del Dia Europeu del Bestiari Festiu (24 de novembre) per part del Parlament Europeu i internacionalitzar-lo, convidant als europarlamentaris a què hi s'hi adhireixin i promoguin aquesta declaració institucional.
- Cercar la participació de les entitats de bestiari federades en l'atorgament dels reconeixements "BEST" tant a agents externs al nostre col·lectiu com a les mateixes entitats federades, mitjançant les xarxes socials, fomentant el mutu coneixement i vinculació.
- Atorgar reconeixements "BEST" transversals, tant dins el món del bestiari com també a una personalitat pública, una entitat, una empresa i un mitjà de comunicació, que s'hagin

Organitza: Patrocina:

Col·labora:

destacat en fomentar els valors de la cultura tradicional i popular en general i del bestiar festiu en particular.

- Establir i reforçar llaços d'amistat, reconeixement i intercanvi amb les figures del bestiar festiu europeu (Occitània, França, Bèlgica, Gran Bretanya, Itàlia, Malta....), que s'adhereixen al Dia Europeu del Bestiar Festiu i anar creant el catàleg del Bestiar Festiu Europeu.
- Vincular la celebració del "Festivitas Bestiarum" a la Capital de la Cultura Catalana, sempre que sigui possible, tot territorialitzant-ne la celebració.

2.3 Actes programats pel Festivitas Bestiarum del 2021

Divendres 26 de novembre de 2021:

19.30 h: Taula rodona. Els correfocs amb bestiar festiu, popular i de foc. Es farà a l'Aula Didàctica del Museu de Tortosa i comptarà amb la participació del vicepresident executiu de l'Agrupació del Bestiar, **Jordi Mullor**.

Dissabte 27 de novembre de 2021:

12.30 h: Presentació del llibre *Retrobestiari* (Edicions Morera) a la Biblioteca Marcel·lí Domingo (c/ de la Mercè, 6). A càrrec de l'autor dels textos, l'historiador **Heribert Masana**; el fotògraf **Ramon Saumell**, que ha fet una gran aportació al llibre amb imatges històriques del bestiar dels anys 70 i 80; així com amb l'obra plàstica dels artistes **Abel i Salvador Masana**, que durant més de 40 anys han estat representant amb obres escultòriques i pictòriques tota aquesta gran diversitat de bèsties.

17.30 h: Concurs d'enceses (acte coorganitzat amb l'associació Lo Golafre de Remolins). L'acte es farà a l'espai de davant del Pavelló Firal de Tortosa. Els participants hauran de competir per rondes, intentant oferir el millor espectacle pirotècnic en cada actuació, mentre un jurat format per diferents persones vinculades al món de la cultura popular i el foc decidirà els tres finalistes.

Les colles participants són

- Lo Carrau: Colla Jove de Dolçainers de Tortosa
- Pare Pansot: Horta de Sant Joan
- Hydracus: Set Cervells de Jesús – Tortosa
- Drac Verd de Botafocs de Castelló
- Boc Jordiet: Llampec Nois de Tortosa (Ferrerries)
- Badalot: Diablers de l'Arboç
- Drac Nortis: Lucifers de Tortosa/Roquetes

Organitza: Patrocina:

Col·labora:

- Soterranyes: Ball de Dimonis de Vinaròs
- Víbria “Serrallena”: Diables Voramar de Tarragona (Serrallo)
- Grafus: Lo Golafre de Tortosa (Remolins)

20 h: VIII Festivitas Bestiarum. Gala d’entrega dels Premis BEST. Es farà a l’Aula Didàctica del Museu de Tortosa.

2.4 Jordi Cubillos, Ambaixador del Bestiari Festiu 2022

Nascut l’any 1955 a Gràcia, però sitgetà des de nadó, Cubillos és estudiós de la cultura popular, principalment en el seu vessant festiu. Autor de llibres (incloent-hi un parell de contes per a infants), ponències i estudis per a fòrums diversos, així com articles en tota mena de publicacions i revistes, sobre cultura popular i tradicional.

A Gràcia (Barcelona), on va viure tretze anys (entre el 1974 i el 1987), va ser cofundador de l’entitat Equips de Treball de Cultura Popular de Gràcia, dins la qual va ser fundador de la Colla Vella de Diables i cofundador d’altres colles de folklore viu, participant també activament en la recuperació del carnaval.

Ha estat component actiu de múltiples formacions folklòriques: dels Castellers de Barcelona; Llucifer de la Colla Vella de Diables de Gràcia; portant del Drac de Gràcia i dels Gegants de Gràcia; timbaler del Drac de Sitges i diable del Ball de Diables de Sitges – Colla Vella.

Forma part del consell de redacció de *La Xermada*, revista de cultura popular; col·laborador i articulista a *L’Eco de Sitges*, setmanari local; col·laborador i articulista a *Tornaveu*, revista digital d’associacionisme i cultura, i a *Canemàs*, revista de pensament associatiu i cultura popular; és col·laborador i exerceix d’assessor d’entitats i d’organitzacions socials, culturals i festives, tant municipals, com privades, arreu del país; conferenciant, ponent i relator/moderador en congressos i simposis, sobre temes del seu àmbit; i segueix essent visitant assidu de tota mena de festes i celebracions de caràcter folklòric i tradicional.

Actualment, és vocal de protocol a la Junta Directiva de la Coordinadora de Balls de Diables Tradicionals de Catalunya. És membre del Consell de l’Associacionisme Cultural, òrgan assessor del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. I forma part de la Comissió del Seguiment del Protocol del Seguici Popular, del Consell de la Cultura de Barcelona, òrgan consultiu i executiu de l’Ajuntament de Barcelona.

Organitza: Patrocina:

Col·labora:

2.5 La gala serà conduïda per Elisenda Carod

Enguany la conducció de la gala de lliurament dels Premis BEST 2021 tindrà veu femenina, i és que la guionista i humorista Elisenda Carod en serà l'encarregada.

Actualment l'Elisenda Carod copresenta amb Òscar Fernández el programa de les tardes de Catalunya Ràdio i és una de les cares de l'*Està Passant* de TV3 juntament amb Toni Soler, Jair Domínguez, Òscar Andreu i Magí Garcia Vidal.

La seva trajectòria en ràdio és àmplia: ha estat col·laboradora de *La Segona Hora* de Minoria Absoluta a RAC1. Ha estat a l'equip del *Fricandó Matiner* amb Vador Lladó durant tres temporades i també copresentadora del *Fricandó Matiner*.

Els seus inicis, però, els situem a Ràdio Flaixbac on ha copresentat l'espai *Prohibit als pares* durant tres anys. També ha estat col·laboradora de Catalunya Ràdio, RAC1 i La Xarxa de Televisions Locals, entre d'altres.

3 Els Premis BEST 2021

Es convoquen diferents categories de reconeixements, agrupades en funció de l'objectiu. Aquests pretenen esdevenir públics i transversals. La convocatòria de premis al reconeixement es regeix per unes bases, elaborades per l'Agrupació del Bestiari i publicades al [següent lloc web](#).

3.1 Jurat dels Premis BEST

El jurat es convoca aproximadament un mes abans del lliurament dels Premis BEST, proposa els finalistes de les diferents categories i en delibera la proposta o persona guardonada. En formen part del jurat les següents persones:

Organitza: Patrocina:

Col·labora:

- Tres membres de l'Agrupació del Bestiari Festiu i Popular de Catalunya: president, vicepresident executiu i delegat territorial o persona a qui es delegui
- El/la Director/a General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals de la Generalitat de Catalunya o persona a qui es delegui
- Un representant de l'Ajuntament de Tortosa o persona a qui es delegui
- Un representant de les empreses patrocinadores o persona a qui es delegui
- Dues persones vinculades a entitats o federacions de l'àmbit de la cultura popular en qualsevol dels seus àmbits

Jurat dels Premis BEST 2021

- Sr. **Antoni Herrera**, subdirector general de Protecció i Promoció de la Cultura Popular i Tradicional del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya
- Sr. **Enric Roig**, regidor de Cultura de l'Ajuntament de Tortosa
- Sr. **Javier Gómez**, Arç Corredoria d'Assegurances, SCCL
- Sr. **Carlos Moreno**, president de la Colla de Diables i Tambors Lo Golafre de Tortosa
- Sr. **Víctor Baroja**, president de la Federació Catalana de Jocs Tradicionals
- Sra. **Agnès Bartolomé**, gestora cultural
- Sr. **Mateu Tres**, president de l'Agrupació del Bestiari
- Sra. **Mercè Ayora**, vicepresidenta econòmica de l'Agrupació del Bestiari
- Sr. **Marc Roderó**, secretari de l'Agrupació del Bestiari (amb veu i sense vot)

3.2 Categories proposades per aquesta edició

Reconeixements a la societat:

- A un personatge públic
- A una associació
- A una iniciativa de comunicació
- A una iniciativa empresarial

Reconeixement a les millors iniciatives dutes a terme per les entitats federades:

- Primer Premi BEST
- Segon Premi BEST
- Tercer Premi BEST

Organitza:

Patrocina:

Col·labora:

3.3 Projectes presentats a la categoria de millors iniciatives dutes a terme per entitats federades

Des que s'obrí a la web el formulari per a presentar candidatures fins al tancament, s'han presentat un total de deu projectes duts a terme per les entitats federades que opten als Premis BEST d'enguany. Caldrà esperar a la gala del Festivitas Bestiarum per a conèixer quines han estat les tres iniciatives més representatives d'aquest any.

	Nom del Projecte	Colla i Població
A	Sinèrgies: estrena de la Porca i exposició 'Catalunya, país de bèsties'	Associació Cultural L'Empelt Sant Climent de Llobregat Territorial Baix Llobregat i l'Hospitalet
B	10 anys de Cultura, Festa i Tradició	Colla Gegantera La Patufa Llinars del Vallès Territorial Vallès – Maresme – Barcelonès Nord
C	II Dia del Drac	Drac de Llorenç del Penedès Llorenç del Penedès Territorial Penedès - Garraf
D	Sant Antoni i la Trobada de Bestiari Domèstic	Botafocs Castelló de la Plana Territorial País Valencià
E	Estrena del Ferafoc Petit de Sant Quintí de Mediona	Associació Colla Ferafoc Sant Quintí de Mediona Territorial Penedès - Garraf
F	La Llegenda del Drac Volador de La Sagrera	Drac, Diables i Gegants de La Sagrera Barcelona Territorial Barcelona Ciutat
G	Festa del Serpent de Manlleu 15è aniversari	Associació per les tradicions populars catalanes "El Serpent de Manlleu" Manlleu Territorial Comarques Centrals
H	Germans de Sans III Mostra de Bestiari Festiu	Ball de Diables de Mataró Mataró Territorial Vallès – Maresme – Barcelonès Nord

Organitza: Patrocina:

Col·labora:

I	Presentació de la cançó Drac Espurna “Sóc Llegenda”	Associació Espurna El Drac del Castell Calafell Territorial Penedès - Garraf
J	Estrena del curtmetratge de la Banda de Timbals – Presentació de la nova bèstia del Seguici Popular	Associació Amics de Montornès La Pobla de Montornès Territorial El Camp -Conca - Priorat

4 L'Agrupació del Bestiari Festiu i Popular de Catalunya

L'Agrupació del Bestiari Festiu i Popular de Catalunya és una associació de l'àmbit catalanoparlant que representa el “Món del Bestiari”. Es va fundar el 24 de novembre de 1996 amb l'objectiu de proveir les entitats d'ajuda tècnica i informació, de servir com a plataforma per a la recerca i de facilitar la comunicació entre creadors, associacions i usuaris.

Actualment, l'Agrupació està formada per **més de 220 entitats** que representen prop de **600 figures de bestiari festiu** i més de 8.000 afiliats entre portadors, pirotècnics, músics, auxiliars, etc.

5 El bestiari popular català

Bestiari popular català és el nom amb què s'anomenen totes aquelles figures que representen animals reals o fantàstics i que s'exhibeixen en les festes locals de Catalunya. Tenen el seu origen en el teatre medieval de les processons de Corpus Christi, encara que amb el pas del temps han anat evolucionant i adquirint entitat pròpia en diferents festivitats.

Una de les celebracions més conegudes on es pot trobar bestiari és a la Patum de Berga, una festa tradicional que se celebra la setmana del Corpus i que l'any 2005 va ser declarada per la UNESCO *Obra Mestra del Patrimoni Oral i Immateral de la Humanitat*.

També es pot trobar bestiari festiu al Carnaval de Solsona –festa d'interès turístic nacional– i en les diferents festes majors d'arreu del territori català com les Festes de la Mercè de Barcelona, la Festa Major de Santa Tecla de Tarragona o la de Sant Fèlix de Vilafranca del Penedès.

6 Informació pels mitjans

Organitza: Patrocina:

Col·labora:

6.1 Previ a l'acte

Podeu posar-vos en contacte amb els responsables de comunicació per a obtenir informació addicional, declaracions o bé concertar entrevistes. També podeu consultar els horaris i qualsevol informació de darrera hora a la pàgina web de l'esdeveniment: <https://www.festivasbestiarum.cat/>.

Si esteu interessats a entrevistar el president de l'Agrupació del Bestiari, Mateu Tres, o algun membre del jurat, de 19 a 20 hores aproximadament estaran disponibles a l'Aula Didàctica del Museu de Tortosa.

6.2 Durant l'acte

Es disposarà d'una persona disponible per a rebre i acompanyar els mitjans de comunicació. També es podran gestionar declaracions.

6.3 Al finalitzar

Dissabte nit: Es publicaran imatges dels actes el dissabte per la nit, un cop finalitzada la cercavila de la tarda i la gala d'entrega de premis.

6.4 Contacte PREMSA

Meritxell Bayarri	meritxell@bestiari.cat	Tel. 660 29 15 26
Tere Carceller	info@bestiari.cat	Tel. 647 69 52 63
Mateu Tres	presidencia@bestiari.cat	Tel. 666 95 89 85

6.5 Organitza

Federació Agrupació del Bestiari Festiu i Popular de Catalunya

CIF G61685905

Plaça de Jaume I, 12 local

08720 Vilafranca del Penedès (Barcelona)

Tel. 93 517 55 87 – info@bestiari.cat – www.bestiari.cat

Organitza: Patrocina:

Col·labora:

